

BoonBerichten

Mededelingen en berichten van het Louis Paul Boon Genootschap
Verschijnen naar hartenlust – Nummer 93, januari 2016

DE KLEINE EVA UIT DE KROMME BIJLSTRAAT EN PRESENTATIE BOONTJES 1969

Zondag 14 februari - 16.00 uur

**Huis van de Kunsten de Lindenberg
Nijmegen**

Zoals aangekondigd op onze website en in het BoonBericht 92 presenteren wij samen met Het Vlaams Kwartier te Nijmegen het muzikaal theatevenement *de kleine eva uit de kromme bijlstraat* op zondag 14 februari.

Deze middag zullen wij ook de *Boontjes 1969* presenteren. Het eerste exemplaar van dit deel uit de *Boontjes*-reeks wordt overhandigd aan Jo Boon. Jo zal zich samen met Luckas Vander Taelen en Jos Muijres buigen over wat Boon in het jaar 1969 bij voorkeur bezighield.

De aanwezige leden kunnen deze middag hun exemplaar van de *Boontjes 1969* in ontvangst nemen als onderdeel van het lidmaatschap.

PROGRAMMA:

16.00 inloop

16.30 presentatie *Boontjes 1969*

17.00 de kleine eva uit de kromme bijlstraat

18.00 borrel en aansluitende maaltijd

De Lindenberg is gemakkelijk met het openbaar vervoer te bereiken. Vanaf Centraal Station Nijmegen loopt u er binnen een kwartier naartoe. Adres: Ridderstraat 23, Nijmegen

De voorstelling van *de kleine eva* is gratis voor onze leden. Maar wij willen graag weten hoeveel kaarten we moeten reserveren. Meldt u dus aan via mail@lpboon.net als u zeker wilt zijn van een plaats. Gelieve bij aanmelding aan te geven of u gebruik wenst te maken van de maaltijd. De Lindenberg rekent € 25,- per couvert inclusief een glas wijn, bier of frisdrank. De keuken wil graag weten of het vis, vlees of vegetarisch moet zijn plus mogelijke dieetwensen.

Voor introducees (svp ook aanmelden!) geldt een entree van € 10,-. Te voldoen aan de zaal.

DE KLEINE EVA UIT DE KROMME BIJLSTRAAT DE VOORSTELLING

Tekst: Louis Paul Boon

Creatie en spel: Jessa Wildemeersch

Accordeon en compositie: Tuur Florizoone

Eind 1953 schreef Louis Paul Boon een poëtisch relaas over de moord op een klein meisje, gebaseerd op krantenknipsels uit 1937.

Accordeonist Tuur Florizoone en actrice Jessa Wildemeersch brengen een ontroerende, muzikale interpretatie van dit literaire meesterwerk. Dit is al de vierde keer op rij dat ze samenwerken aan een muziektheatervoorstelling.

Jessa Wildemeersch werkt als actrice en theatermaakster in België, Amerika en Frankrijk. Op haar veertiende vertolkte Jessa de hoofdrol in de MTV bekroonde videoclip *Cold By the Sea*. Op televisie speelde ze rollen in onder andere *Aspe*, *Witse* en *Heterdaad*. Zij kreeg in 2005 het lifetime membership aan de gerenommeerde Actors Studio in New York. Samen met Tuur Florizoone, zette ze in 2009 de genomineerde gedichten voor de Herman De Coninckprijs op muziek in opdracht van de VRT Radio en Televisie.

Accordeonist Tuur Florizoone is bij het brede publiek bekend als componist van de soundtrack bij de succesvolle film *Aanrijding in Moscou*.

Jessa Wildemeersch en Tuur Florizoone

Foto: Sarah Oyserman

Met grote flair en onweerstaanbare podium-présence bewijst hij dat zijn ongewone instrument tot veel meer in staat is dan men meestal denkt.

DE BRONNEN VAN LOUIS PAUL BOONS KLEINE EVA UIT DE KROMME BIJLSTRAAT

“Louis Paul Boon heeft het meermaals verteld. Zijn *kleine eva uit de kromme bijlstraat* was gebaseerd op historische bronnen. En misschien is ‘gebaseerd op’ wel te zwak uitgedrukt, want in sommige interviews suggereerde Boon dat zijn aandeel in het schrijfproces minimaal is geweest.

‘Maar *de kleine eva uit de kromme bijlstraat*, dat is gewoon naar krantenknipsels geschreven. Ik weet niet meer welk jaar dat was. Dat was een meisje dat op de Linkeroever te Antwerpen verkracht is geweest. En ik heb gewoon die artikels uit de kranten geknipt en aan elkaar geplakt,’ vertelde Boon aan Willem M. Roggeman in 1977. Maar, voegde hij er aan toe: ‘[h]et is natuurlijk de manier waarop je ze aan elkaar plakt.’

Dat Boon er wonderwel in was geslaagd een intrigerend kunstwerk te maken van de beschikbare bronnen, daar was men het wel over eens. Tot zijn eigen (gespeelde) verbazing kreeg hij er zelfs de Henriëtte Roland Holstprijis voor. ‘[H]et was de eerste keer dat deze prijs werd gegeven aan een gedicht dat geen gedicht was,’ schamperde hij in een interview met Joos Florquin.

Zoals vaker kon Boontje echter niet verbergen dat deze officiële erkenning veel voor hem betekende. Hoe badinerend hij ook kon beweren dat *de kleine eva* zwaar leunde op historische feiten, telkenmale voegde Boon eraan toe dat het natuurlijk pas een kunstwerk was geworden door zijn tussenkomst. De betekenis van het gedicht stond voor hem dan ook los van de historische bronnen. “

bron: Wouter de Vries en Matthijs de Ridder
Louis Paul Boon-documentatiecentrum
<http://www.lpbooncentrum.be/kleineeva/>

Cecilia Otte, circa 7 jaar oud.
Collectie Van Aertselaer,
Antwerpen

Boekuitgave in de reeks
Boekvink, 1956

VAN KLEINE CECILIA TOT KLEINE EVA

Naar aanleiding van de berichtgeving over de ontdekte bronnen schreef Arjan Peters in *De Volkskrant* van 14 mei 2004:

‘Uit de ouderlijke woning, Lange Batterijstraat, 87, verdween het 7-jarig meisje Otte Cecilia. Het kind heeft blond haar, blauwe oogen, en is gekleed met rood-blauw gespikkelde golf, gebreid blauw kleding, zwarte schoenen en bruine kousen. De politie doet opzoeken’. Aldus de *Gazet van Antwerpen* op 26 april 1937.

Een dag later wordt het ontzielde lichaam van Cecilia gevonden op de Rechteroever te Antwerpen, door een man die eten voor zijn konijnen aan het snijden was. *Het Laatste Nieuws* van 28 april beschrijft gedetailleerd wat deze Arthur Soetewey 'tusschen de manshooge wissen' had aangetroffen.

Een citaat: 'Het arme kindje lag met gebonden handjes, die samengesnoerd waren met een dunne koord, welke dan verder bevestigd was aan den schoen van den rechervoet, zoodat de kleine in gebogen houding op een zijde lag. Rond de beentjes was verder een dikke koord gebonden, die met een bijzonderen knoop samengetrokken was. Rond den hals was een

stuk linnen gesnoerd, waarmede het arme kind was gewurgd.'

Al snel doen veel geruchten de ronde, en de kranten uit die dagen weerspiegelen die chaos. Binnen een week zijn er vijftig verdachten opgepakt, verhoord en weer vrijgelaten. Uiteindelijk wordt de 21-jarige 'rare vogel' Frans-Albert Philips gearresteerd, die met de familie Otte een *tweewoonst* deelde. De buurman had het gedaan. Vermoedelijk. Door juridische slordigheden en gebrek aan sluitend bewijs werd Philips niet veroordeeld voor de moord op Cecilia Otte. Voor diefstal en een ánder zedendelict kreeg hij niettemin vijf jaar internering opgelegd.

Deze historische zaak is uit oude Vlaamse kranten opgediept door Wouter de Vries, student aan de Rijksuniversiteit Groningen en stagiair van het Louis Paul Boon Documentatiecentrum. Wat de kenners wellicht zo al hadden geraden: de zaak rond de kleine Cecilia uit de Lange Batterijstraat lijkt sprekend op Boons verhalende gedicht 'de kleine eva uit de kromme bijlstraat', gepubliceerd in 1956, waarvoor de auteur de Henriëtte Roland Holst-prijs verwierf.

De fragmentarische en meerstemmige poëzie van Boon lijkt welhaast op natuurlijke wijze voort te vloeien uit de verwarrende berichtgeving rond de onopgeloste gruwelijke wurgmoordzaak uit 1937. Boon zelf heeft herhaaldelijk aangegeven dat zijn bijzondere epos was gebaseerd op een historische, vooroorlogse bron. Tot zijn spijt had hij de krantenknipsels dienaangaande niet bewaard, en zelfs wist hij niet meer of de moord nu in Antwerpen, Amsterdam of Oostende was gepleegd.

Aan Boon-fanaat Georges Wildemeersch, die in 1972 al op zoek was naar de bronnen van *de kleine eva*, gaf de auteur het volgende advies: 'Als u de bladen van iets voor de oorlog wilt doorploegen, dan mag dat.' Ga er maar aan staan. Tweeëndertig jaar later heeft Wouter de Vries inderdaad ettelijke jaargangen van oude gazetten doorgeploegd(...)

Aankondiging op de voorpagina van Het laatste nieuws van 5 december 1937 van de vrijspraak van de hoofdverdachte in de zaak Cecilia Otte.

De nu bekend geworden bronnen (...) bieden indringend zicht op Boons werkprocédé. Hoe de arme Cecilia Otte negentien jaar na haar dood werd vereeuwigd als 'eva blancken', in een gedicht van vijfendertig pagina's dat achtenveertig jaar later nog even grandioos en verontwaardigend is; vanaf de ontdekking van het kinderlijke door een konijnenvoer-zoeker tot en met de anticlimax in de rechtszaal: 'uitspraak en eind-/loos happy end'.

De BoonBerichten worden uitgebracht onder verantwoordelijkheid van het bestuur en met medewerking van Erna De Ridder.

BoonBerichten

Bestuur:

Lucas Vander Taelen (voorzitter) Wim Dijkstra en Luc Geeroms (ondervoorzitters), André Dumont en John Jacobs, (secretarissen), Freddy Van Hollebeke (penningmeester), Erik van Veen (webmaster) en Gert Jan de Bruijn

Secretariaat België:

John Jacobs, Martelarenstraat 143, 1800 Peutie
02 2512291 – jpgjacobs@skynet.be

Secretariaat Nederland:

André Dumont, Groenestraat 114, 6531 HT Nijmegen
06 30014253 / 024 3565019 – mail@lpboon.net

Bankrekening België: BE36068200494781 tnv L.P.Boon
Genootschap, Oude Vismarkt 13, 9300 Aalst.

Bankrekening Nederland: NL53INGB0005685885 t.n.v. L.P.Boon
Genootschap, Nijmegen